

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. T. Vieru, I. Corolevschi, O. Sternioală)

Î N C H E I E R E

03 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței:
Judecători

Tatiana Vieru
Valentina Clevadi
Oleg Sternioală

examinând cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arboris-Com” împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Felix Grincu, Societatea cu Răspundere Limitată „Arboris-Com” împotriva Întreprinderii de Stat „Cadastru”, Societatea pe Acțiuni „MIF”, SRL „Elitprim Construct”, „Banca Comercială Română” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Notarul Public Evghenii Berghii cu privire la declararea nulității actelor juridice,

c o n s t a ț ă :

La data de 22 decembrie 2011, Felix Grincu, SRL „Arboris - Com” au depus în instanța de judecată cerere împotriva ÎS „Cadastru”, SA „MIF”, SRL „Elitprim Construct”, „Banca Comercială Română” SA, intervenient accesoriu notarul Public Berghii Evghenii solicitând anularea deciziei ÎS „Cadastru” din 05 decembrie 2011, prin care a fost înregistrat contractul de vânzare-cumpărare a terenului cu nr. cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, anularea deciziei ÎS „Cadastru” din 05 decembrie 2011, prin care a fost înregistrată ipoteca asupra terenului cu număr cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu numere cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, încheiat între SA „MIF” și SRL „Elitprim Construct”, repunerea părților în situația inițială, declararea nulității contractului de

ipotecă din 05 decembrie 2011 instituită în favoarea „Banca Comercială Română” SA asupra terenului cu număr cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, obligarea ÎS „Cadastru” să execute repunerea părților în situația inițială prin reînregistrarea dreptului SA „MiF” asupra terenului cu nr. cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4.

În motivarea cererii s-a invocat că prin încheierea din data de 12 martie 2011 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, în vederea asigurării acțiunii depuse de Felix Grincu și SRL „Arboris - Com” împotriva lui Decencu M., SA „MIF” privind încasarea sumei, s-a aplicat sechestru asupra terenului cu număr cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, încăperea cu număr cadastral 0100518.108.041, situate în mun. Chișinău, str. M. Dosotfei 142, asupra terenului cu număr cadastral 31532204.008 situat în extravilanul com. Stăuceni, mun. Chișinău, pe bunuri mobile, inclusiv acțiunile deținute de Decencu M. la SA „MIF” precum și pe sumele bănești aflate în conturile bancare deținute de pîrît la „Banca Comercială Română” SA și BC „Victoriabank” SA.

Prin decizia din 12 aprilie 2011 a Curții de Apel Chișinău s-a casat încheierea din 12 martie 2011 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a adoptat o nouă încheiere prin care s-a dispus aplicarea sechestrului asupra bunului imobil care aparține SA „MIF” - terenul cu număr cadastral 0100404.235, cu construcțiile aferente cu număr cadastrale 0100404.235.01 și 0100404.235.02, situate pe str-la Studenților, nr. 2/4, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 26 decembrie 2011 a Curții de Apel Chișinău s-a aplicat sechestru asupra terenului cu număr cadastral 0100404.235 cu construcțiile aferente cu numere cadastrale 0100404.235.01 și 100404.235.02, situate în mun. Chișinău, str-la Studenților, nr. 2/4, pe încăperea cu număr cadastral 0100518.108.041 situată în mun. Chișinău, str. M. Dosotfei, nr. 142.

Prin decizia din 29 februarie 2012 a Curții Supreme de Justiție s-au admis recursurile declarate de către SA „MIF”, „Banca Comercială Română” SA, SRL „Elitprim Construct” și s-a casat încheierea din 26 decembrie 2011, cu remiterea pricinii pentru examinare după competență în judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

La data de 14 mai 2012, reclamanții Felix Grincu și SRL „Arboris - Com” au depus cerere cu privire la asigurarea acțiunii.

Prin încheierea din 15 mai 2012 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis cererea cu privire la asigurarea acțiunii cu aplicarea sechestrului pe aceleași bunuri.

Prin decizia din 01 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de SRL „Elitprim Construct” și s-a casat încheierea din 15 mai 2012 și s-a pronunțat o nouă încheiere prin care s-a respins cererea de asigurare a acțiunii.

La data de 20 decembrie 2012, Felix Grincu, SRL „Arboris - Com” au depus

cerere cu privire la asigurarea acțiunii cu aplicarea sechestrului asupra acelorași bunuri.

Prin încheierea din 21 decembrie 2012 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a admis cererea cu privire la asigurarea acțiunii și s-a aplicat sechestrul pe bunurile solicitate.

Prin decizia din 14 martie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către SA „MIF”, Elena Decencu și SRL „Elitprim Construct” și s-a menținut încheierea din 21 decembrie 2012 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 26 septembrie 2013 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău s-a aplicat sechestrul pe blocurile locative cu numere cadastrale 1401102108.01, 1401102108.02 și 1401102108.03, situate în or. Briceni, str. Carpișin, nr. 13, precum și pe apartamentele aferente.

La data de 08 octombrie 2013, SA „MIF”, SRL „Elitprim Construct” au declarat recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2013 a judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia și adoptarea unei noi încheieri de respingere a cererii de asigurare a acțiunii.

Prin decizia din 17 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de către SRL „Elitprim Construct” și s-a casat încheierea din 26 septembrie 2013 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a pronunțat o nouă încheiere, prin care s-a respins cererea de asigurare suplimentară a acțiunii.

La data de 13 septembrie 2013, SRL „Elitprim Construct” și SA „MIF” au depus cerere, prin care au solicitat anularea măsurilor de asigurare a acțiunii, precum și ridicarea interdicției aplicate.

Prin încheierea din 30 iulie 2014 a judecătorei Rîșcani mun. Chișinău s-a respins cererea înaintată.

Prin decizia din 22 septembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către SRL „Elitprim Construct” și SA „MIF” cu menținerea încheierii din 30 iulie 2014 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 21 noiembrie 2014, SRL „Arboris - Com” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 17 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu rejudecarea pricinii în ordine de recurs cu respingerea recursului și menținerea încheierii din 26 septembrie 2013 a judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 24 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă SRL „Arboris - Com” împotriva deciziei din 17 decembrie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

La data de 01 aprilie 2015, SRL „Arboris - Com” a declarat recurs împotriva încheierii din 24 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire, invocând neprezența în ședința de judecată în instanța de apel la examinarea cererii de revizuire.

Prin decizia din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de SRL „Arboris-Com” împotriva încheierii din 24 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău și s-a menținut încheierea din 24 martie 2015 a Curții de Apel

Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Felix Grincu, SRL „Arboris-Com” împotriva ÎS „Cadastru”, SA „MIF”, SRL „Elitprim construct”, „Banca Comercială Română” SA, intervenient accesoriu Notarul Public Evghenii Berghii cu privire la declararea nulității actelor juridice.

La data de 20 mai 2015, SRL „Arboris-Com” a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a recursului declarat de SRL „Arboris-Com”, cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de revizuire s-a invocat existența circumstanțelor noi în virtutea actelor juridice nou-apărute.

Menționează că, prin încheierea din 30 iulie 2014 judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău s-a respins demersul SA „MIF” și SRL „Elitprim Construct” privind ridicarea sechestrului aplicat pe bunuri, încheiere ce a fost contestată cu recurs.

Susține că, prin demersul înaintat s-a solicitat ridicarea sechestrului aplicat pe bunuri, fără a specifica bunurile și instanța s-a expus doar asupra celor solicitate.

Declară că, din cererea de recurs din 14 august 2014, studiată suplimentar, rezultă că SA „MIF” solicită de a se expune prin aceeași decizie și asupra ridicării sechestrului aplicat pe bunuri suplimentare, care nu au fost indicate în demersul depus la judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, dar nici nu au fost discutate în ședința de judecată din 30 iulie 2014 în prima instanță.

Consideră că, instanța de apel este în imposibilitate de a se expune asupra recursului menționat, deoarece nu au fost puse în discuție în instanța de fond ridicarea sechestrului de pe bunurile specificate suplimentar.

Relatează că, atât demersul de ridicare a sechestrului, cât și recursul depus de SA „MIF” și SRL „Elitprim Construct” sunt neîntemeiate, atât juridic cât și faptic, au interes de a induce instanța în eroare. Ori, instanța de fond și cea de recurs au obligația să judece doar în limita argumentelor și probelor prezentate de recurenți, și sub acest aspect, în opinia sa, se reține o completă lipsă de motivare și/sau dovadă.

Precizează că, în demersul depus de ridicare a sechestrului nu se indică nici un motiv care ar sta la baza anulării măsurilor de asigurare, iar încheierea instanței de fond este motivată sub acest aspect, deoarece judecătorul nu poate stabili care sunt de fapt temeiurile ridicării sechestrului.

Afirmă că, asigurarea acțiunii este în corelație cu fondul cauzei, iar obiectul litigiului nu este unul pecuniar, ci nepatrimonial, ce vizează nulitatea contractelor de vânzare-cumpărare, încheiate fictiv, cu scopul de eschivare de la executarea obligațiunilor și care urmează a fi discutate la examinarea cauzei în fond.

Opinează că, menținerea sechestrului pe bunurile ce constituie obiectul tranzacțiilor de vânzare-cumpărare, este legală și corectă, deoarece în lipsa acestui sechestr recurenții vor putea înstrăina sau greva terților persoane aceste bunuri și va duce la imposibilitatea executării ulterioare a hotărârii favorabile.

Invocă că acest risc persistă și este unul real, deoarece recurenții în demers și recurs indică necesitatea ridicării sechestrului pentru a lua credit din bancă.

Studiind materialele pricinii, Colegiul consideră cererea de revizuire depusă de SRL „Arboris-Com” neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Colegiul reține că revizuentul SRL „Arboris-Com”, la înaintarea cererii de revizuire, a invocat existența circumstanțelor noi în virtutea actelor juridice nou-apărute.

Colegiul menționează că, circumstanțele noi – descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, avînd putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuenților anterior, dar existau pînă la momentul pronunțării hotărîrii și au fost descoperite după ce hotărîrea judecătorească a devenit irevocabilă.

Astfel, Colegiul conchide că pentru a invoca temeiul indicat de revizuent este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială: să existe anterior pronunțării hotărîrii, dar revizuentului să-i devină cunoscută ulterior, dar totodată să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a o obține.

La caz, Colegiul reține că circumstanțele noi invocate de recurent nu constituie decît niște circumstanțe destinse din textul cererii de ridicare a sechestrului, cererea de recurs și actele de dispoziție adoptate în speță, care în virtutea art. 56 Cod de procedură civilă, sunt cunoscute părților și participanților la proces, în cazul executării cu bună-credință a drepturilor procedurale de a lua cunoștință cu materialele cauzei, de a face extrase și copii de pe ele, de a solicita recuzări, de a prezenta probe și de a participa la cercetarea lor, de a pune întrebări altor participanți la proces, martorilor, experților și specialiștilor, de a formula cereri, de a reclama probe, de a da instanței explicații orale și scrise, de a expune argumente și considerente asupra problemelor care apar în dezbaterile judiciare, de a înainta obiecții împotriva demersurilor, argumentelor și considerentelor celorlalți participanți, de a ataca actele judiciare și de a-și exercita toate drepturile procedurale acordate de legislația procedurală civilă.

Astfel, revizuentul, fiind parte în proces, nu a demonstrat faptul că ar fi încercat să facă cunoștință cu cererile participanților la proces înaintate și actele de dispoziție adoptate la caz, însă i-ar fi fost refuzat.

Cu referire la argumentul revizuentului precum că recurenții au solicitat în cererea de recurs concretizată din 14 august 2014 de a se expune asupra ridicării sechestrului aplicat pe bunuri suplimentare ce nu ar fi fost indicate în demersul depus, Colegiul îl consideră nefondat, deoarece în cadrul instanței de fond s-a solicitat anularea sechestrului aplicat prin încheierea din 21 decembrie 2012 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, conform căreia sunt enumerate bunurile imobile indicate atât în cererea de recurs din 04 august 2014 (Vol.III, f.d.189-191), cât și cea concretizată din 14 august 2014 (Vol.III, f.d.188).

Mai mult de atât, Colegiul conchide că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

La fel, se remarcă că în cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale. Însă, circumstanțele invocate de către revizuent ca temei de revizuire, nu pot influența soluția adoptată.

Instanța de revizuire reiterează că unul din elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că o soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată (cauza Roșca c. Moldovei, nr. 6276/02, § 24, din 22 martie 2005). Principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat.

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența Curții Supreme de Justiție este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, și nici într-un caz de a efectua o reexaminare. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu se face în cazul în care reexaminarea este necesară în temeiul circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

În consecință, admiterea cererii de revizuire în circumstanțele reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice (Popov (2) vs Moldovei, E. Duca vs Moldovei ș.a).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Arboris-Com” împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții de Supreme de Justiție.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de SRL „Arboris-Com” împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții de Supreme de Justiție. Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală